ΤΙ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΜΑΣ

ΚΑΡΤ-ΠΟΣΤΑΛ

Τὸ φύλλο τοῦ «Μπουκέτου» καὶ τῆς «Οἰκογενείας» τιμᾶται παντοῦ δραχμὰς 4. Ἡ αὐθαίρετος ὑπερτίμησις των παρὰ τῶν Ὑποπρακτορείων ἀπαγορεύεται.

Παρακαλοῦμεν ὅθεν τοὺς ἀγαπητούς μας ἀναγνώστας, ὁσάκις ὑποπέσει εἰς την ἀντίληψίν των τοιοῦτόν τι, νὰ μᾶς τὸ ἀναφέρουν ἀμέσως.

Ἡ ὑπὸ τῶν ἀναγνωστῶν μας ἀποστελλομένη συνεργασία καὶ μὴ συνοδευομένη ὑπὸ δικαιώματος κρίσεως ἐκ δραχμῶν πέντε εἰς γραμματόσημα, δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

Πολλοὶ ἀναγνῶσται μας μᾶς γράφουν ὅτι ἐπιθυμοῦν νὰ προμηθευθοῦν τὰς ἐκδόσεις μας καὶ νὰ ἐγγραφοῦν συνδρομηταὶ τῶν περιοδικῶν μας, ἀλλὰ δυσκολεύονται εἰς τὴν ἐκδοσιν ἐπιταγῶν. Διὰ νὰ τοὺς διευκολύνουμε σχετικῶς, τοὺς πληροφοροῦμεν ὅτι δεχόμεθα τὸ ἀντίτιμον τῶν συνδρομῶν, φύλλων, βιβλίων, Ἡμερολογίων κλπ. εἰς γραμματόσημα ἢ κινητὰ χαρτόσημα, οἱασδήποτε τιμῆς.

Νίκαν. Ἐνταῦθα. Τὸ ποίημά σας, μολονότι ἐμπνέεται ἀπὸ τὸν πιὸ εὐγενικὸ πόνο, ὄχι ἐπιτυχές. Ὑστερεῖ στὴ διατύπωσι. Ἦταν περιττὸν νὰ μᾶς παρακαλέσετε νὰ μὴ τὸ δημοσιεύσουμε ὡς ἀποτυχὲς στὴ στήλη αὐτή. Τόσον ἐπιπολαίους μᾶς νομίσατε, ὥστε νὰ θέλουμε νὰ ἀστειευθοῦμε μ' ἕνα ποίημα—καλὸ ἢ κακό, ἀδιάφορο—ποὺ σᾶς ἔκανε νὰ τὸ γράψετε ὁ πόνος σας γιὰ τὸ θάνατο τῆς μητέρας σας ; — Σ. Κ. Βλατσιώτην. Θέλετε νὰ σᾶς ποῦμε ἂν ἔχετε ζωγραφικὸ ταλέντο ; Μερικὰ ἀπὸ τὰ ἀντίγραφά σας εἶνε βέβαια καλά, μὰ ἡ ἀντιγραφὴ δὲν εἶνε καὶ τόσο δύσκολη. Γι' αὐτὸ θὰ προτιμούσαμε νὰ δοῦμε μερικὰ δικά σας σκίτσα. — Κατίναν Νέγρο. Ἐνταῦθα. Μᾶς γράφετε στὴ φιλική ἐπιστολή σας :

«Ἀγαπητὸ «Μπουκέτο». Σοῦ στέλνω αὐτὸ τὸ ποίημά μου, γιὰ νὰ τὸ κρίνουν οἱ κ. κ. λόγιοί σου. Πάντως δὲν εἶμαι οὔτε καμμιὰ ποιήτρια, οὔτε γνωρίζω καλὰ Ἑλληνικά. Εἶμαι ἁπλῶς μιὰ καλλιτέχνις, ποὺ λατρεύω κάθε ὡραῖο. Μ' αὐτὸ δὲν ἔπεται ὅτι εἶμαι καὶ ἀμόρφωτη. Ἀτενάντιας γνωρίζω καὶ κατέχω δύο γλῶσσες. Θὰ ἤθελα ὅμως νὰ μὲ βοηθήσουν οἱ κύριοι καὶ νὰ μὲ πληροφορήσουν ἂν ὑπάρχει βιβλίον ποιήσεως. Δὲν ξέρω ἴσως νὰ ἐξηγηθῶ : Ἕνα βιβλίο ποὺ νὰ γράφῃ κανόνας γιὰ στίχους, μέτρο, κλπ. Μ' ἐντίμησι πολλή».

Δυστυχῶς, δεσποινίς, τὸ ποίημά σας δὲν εἶνε ἐπιτυχές. Καὶ νὰ ἡ ἀπόδειξις :

ΠΩΣ ΚΥΛΑΕΙ Η ΖΩΗ

Ἔχετε δῆ τοῦ ρόδου τὴν θεία ὠμορφιά,
ὅταν τὰ πέταλά του ἀνοίγει στοῦ ἥλιου τὰ φιλιά ;
ἔτσι ὡραία εἶνε κι' ἡ ζωὴ
ὅταν ἡ νειότης μας ἀνθεῖ.
Ἔχετε δῆ τὸ ρόδο ἀνθισμένο πειά,
τὸ ἄρωμά του πῶς γύρω του μεθᾶ ;
ἔτσι εἶνε καὶ τοῦ ἔρωτος ἡ ζάλη,
ὅταν γέρνεις σὲ θερμὴ ἀγκάλη.
Ἔχετε δῆ τὸ ρόδο διαρυσμένο,
καὶ ἀπ' τὴν μπόρα ραντισμένο ;
ἔτσι διαρύζουν καὶ τὰ μάτια,
ὅταν θυμοῦνται τὰ χαμένα νειάτα.
Ἔχετε δῆ τὸ ρόδο μαραμένο
νὰ ξεψυχᾶ σὲ μίαν ἄκρη ξεχασμένο ;
ἔτσι κυρτοὶ καὶ ζαρωμένοι,
ὁ χάρος κάποτε θὰ μᾶς πρυσμένῃ.

Καὶ τώρα, ἀκοῦστε μας : Γιὰ νὰ γράφετε ἐπιτυχῆ ποιήματα, Ἑλληνιστὶ φυσικά, πρέπει νὰ ξέρετε καλὰ - καλὰ τὴν Ἑλληνικὴ γλῶσσα, ἐκτὸς ὅλων τῶν ἄλλων προσόντων, ποὺ χρειάζονται. Κι' ὄχι ἁπλῶς νὰ ξέρετε τὴ γλῶσσα. Ἀλλὰ νὰ τὴν κατέχετε ἀπόλυτα, νὰ μὴ σᾶς διαφεύγῃ τίποτα, νὰ ξέρετε τὰ μυστικά της, τὴ μουσική της, τὴν ἁρμονία της. Ἀλλοιῶς, φίλη δεσποινίς, δὲν γίνεται τίποτε. Μετρικὴν ἔχει γράψει ὁ Ραγκαβῆς. Στιχουργικὴν ὁ Λασκαράτος κι' ὁ κ. Βουτιερίδης, τελευταῖα. Διαβάστε μιὰ ἀπ' αὐτές. Μὰ σᾶς τὸ ξαναλέμε : Δὲν ἀρκεῖ αὐτό. Πρέπει πρὸ πάντων νὰ μάθετε τὴν γλῶσσα, τὴν Ἑλληνική, καὶ μάλιστα τὴν δημώδη.—Ἀρσινόην Καράλη. Παλαιομάννινα (Μεσολογγίου). Μᾶς γράφετε :

«Ἀγαπητὸ «Μπουκέτο». Ἐὰν νομίζετε πὼς πρέπει νὰ τὰ δημοσιεύσετε (τὰ ποιήματα ποὺ στέλνετε), νὰ τὸ κάμετε, ἐὰν ὄχι, μοῦ ἀπαντᾶτε στὸ «Μπουκέτο», διότι ἑτοιμάζω καὶ ἄλλα».

Δυστυχῶς, δεσποινίς, καὶ τὰ δικά σας ποιήματα δὲν εἶνε καλά. Κι' ὄχι αὐτὸ μονάχα. Ἀλλὰ ἀγνοεῖτε καὶ τὸν τρόπο ποὺ γράφεται ἕνα ποίημα, τὴν ἐξωτερική του μορφὴ δηλαδή, τὴν «ἀρχιτεκτονική» του. Ἰδού, πρὸς ἀπόδειξιν, τὸ ἕνα τῶν ποιημάτων σας !

Η ΔΑΣΚΑΛΑ

Ἔχουμε στὸ χωριό μας μιὰ
δασκάλα γαλανομάτα σκερτσόζα
καὶ ξανθιά, ἄχ ! ὅταν τὴν βλέπω
ὁ δόλιος μὲ λαχτάρα τῆς ψιθυρίζω
στ' αὐτὶ νοστωλγικά.
Δασκάλα πάψε πιὰ νὰ μὲ παιδεύῃς
δὲ μὲ λυπᾶσαι ὁ δόλιος θὰ χαθῶ.
Δασκάλα στ' ἀλήθεια πρὸς Θεοῦ
[γυρεύεις στὸν
τάφο τόσο νιὸς νὰ κατεβῶ ;
Ἔλα γύρισε καὶ πάλι στὴ φωλιά
[σου
ποῦ σοῦ ἔχτισα μὲ φύλλα τῆς
καρδιᾶς κι' ἐγὼ χάμω δασκαλίτσα
ἐκεῖ σιμά σου θὰ σοῦ πλέξω τὸ
[στεφάνι τῆς χαρᾶς.

Πάψτε, λοιπόν, νὰ «ἑτοιμάζετε καὶ ἄλλα» ποιήματα καὶ διαβάστε "Ελληνας ποιητάς. Θὰ κατατοπισθῆτε ἔτσι, θὰ μπῆτε—ἐλπίζουμε—στὸ νόημα τῆς ποιήσεως. —Ι. Π. Α., Πρέβεζαν. Μᾶς γράφετε νὰ σᾶς ποῦμε εἰλικρινῶς τὴν γνώμη μας γιὰ τὸ ποίημά σας κι' ἂν πρέπει νὰ ἐξακολουθήσετε νὰ γράφετε στίχους. Σᾶς ἀπαντοῦμε, λοιπόν, μὲ τὴν εἰλικρίνειαν, ποὺ μᾶς χαρακτηρίζει : Πάψτε νὰ γράφετε ποιήματα. Δὲν τὰ ἐπιτυγχάνετε. Ἰδού, παραδείγματος χάριν, τὰ πρῶτα τέσσερα δίστιχα τοῦ ποιήματός σας :

Η ΑΝΑΧΩΡΗΣΙΣ

Μιὰ μέρα ἀνοιξιάτικη, χαριτωμένη μέρα,
ποὺ κελαδοῦσαν τὰ πουλιὰ καὶ πέζαν στὸν ἀέρα,
σηκώθηκα πολὺ πρωῒ καὶ σὰν ὑπνωτισμένος,
ξεκίνησα γιὰ τὰ βουνὰ μὲ χάρι φορτωμένος.
Πῆρα ἕναν ἀνήφορο, ἀνέβαινα τὰ βράχη,
καὶ βρέθηκα πολὺ ψηλά, στὴν ποὺ ψηλὴ τὴ ράχη.
Ἐγύρισα καὶ κάθησα πάνω σένα κοτρόνι,
καὶ κοίταζα ἀχόρταγα τὰ γιούλια καὶ τὸ γιόνι, κλπ. κλπ.

Πρόκειται, δηλαδή, φίλε κύριε, περὶ πρωτολείου, καὶ αὐτοῦ ἀνεπιτυχοῦς. Κάνετε μάλιστα στὸν β' στίχο τοῦ δ' δι στίχου ἕνα ἐξωφρενικὸ λάθος. Γράφετε ὅτι κυττάζατε ἀχόρταγα «τὰ γιούλια καὶ τὸ γιόνι.» Ἀλλὰ, πρῶτ' Θεοῦ, τὰ γιούλια εἶνε ἄνθος ἀνοιξιάτικο κι' ὄχι χειμερινό. Δὲν θὰ μποροῦσα, ἄλλωστε ν' ἀνθέξουν στὸ χιόνι καὶ στὴν παγωνιὰ τὰ ἀφόρτατα αὐτὰ ἄνθη. Πάψτε λοιπὸν νὰ στιχουργῆτε. Εἶνε τὸ φρονιμώτερο ποὺχετε νὰ κάμετε.—Δ η μ. Ζ ω γ ρ ά φ ο ν. Αἰτωλικόν. Μᾶς γράφετε στὴ φιλικὴ καὶ ἐνθουσιώδη ἐπιστολή σας :

«Ἀγαπητὸ «Μπουκέτο». Εἰς τὴν 23ην κληρωσιν τοῦ Ἑβδομαδιαίου Λαχείου σας ἐκέρδισα τὸ Ἡμερολόγιον τοῦ 1933, τὸ ὁποῖον ἔλαβε παρὰ τῶν Γραφείων σας, προσελθοῦσα, ἡ ἀδελφή μου. Σᾶς εὐχαριστῶ πολύ, διότι τὸ περιοδικόν σας εἶνε τὸ μόνον καὶ ἀνώτερον πάντων τῶν ἄλλων, ἱστάμενον εἰς τὴν ἐκτίμησιν καὶ πρόοδον τοῦ κοινοῦ, ἐκπληρεῖ πλήρως δὲ τὰς ὑποσχέσεις του πρὸς τοὺς ἀναγνώστας του. Διὰ τῆς παρούσης μου θὰ σᾶς παρακαλέσω, ἀγαπητὸ «Μπουκέτο», νὰ μὲ τιμήσητε κατὰ πρώτην φορὰν καὶ ἐμὲ εἰς τὴν οἰκείαν σας στήλην ὡς τακτικὸν ἀναγνώστην σας, ἐὰν κρίνετε ἐκ τῆς συνεργασίας μου ὅτι θὰ εἶνε ἄξιον τῆς δημοσιεύσεως, διότι δὲν εἶμαι κανεὶς ποιητὴς οὔτε φιλόσοφος, ἀλλὰ πρὸ ἐτῶν διετέλεσα δημοσιογράφος εἰς τὴν ἐν Μεσολογγίῳ ἐκδιδομένην τότε ἐφημερίδα «Μεταβολή», ἐνῶ ἤδη τώρα ἐργάζομαι ἐνταῦθα ὡς δικολάβος».

Καὶ γιὰ τὰ καλά σας μὲν λόγια, θερμότατα σᾶς εὐχαριστοῦμεν. Δυστυχῶς ὅμως τὸ ποίημά σας δὲν εἶνε ἐπιτυχημένο. Συμπαθῆς προσπάθεια, ἀλλὰ μόνον προσπάθεια. Ἰδού, ἐπὶ παραδείγματι :

ΑΠΟ ΟΣΑ ΠΟΘΩ...

Θέλω βιολιά, θέλω κιθάρες,
ἀπόψε θέλω νὰ γλεντήσω,
μὲς τὴν καρδιὰ παλιὲς
λαχτάρες αὐτὴ τὴν ὥρα νὰ ξε-
[πνήσω...
Θέλω στεφάνι νὰ σοῦ θέσω
διάδημα στὴν κεφαλή,
ἀγνὴ παρθένα μου,
νὰ βλέπω τὴν οὐρανία σου μορφή.
Θέλω χορό, θέλω τραγούδια,
ν' ἀκούσω πάλι νὰ μεθύσω,
θέλω χαρά, θέλω λουλούδια,
καὶ στὴν ἀγκάλη σου νὰ σβύσω.

Διαβάστε "Ελληνας ποιητάς, ἀφοῦ σᾶς ἀρέσει τόσον ἡ ποίησις.—Ἀ ρ γ ὼ ρ η ν Β α λ σ α μ ῆ ν, Χαλκίδα. Μὴν ἀπελπίζεσθε τόσο εὔκολα. Εἶσθε νέος ἀκόμα. Καὶ ὅταν εἶνε κανεὶς νέος, μπορεῖ νὰ τὰ νικήσῃ ὅλα, καὶ τὴν ἀρρωστεια ἀκόμα. Τὸ ποίημά σας ὄχι καὶ τόσο καλό. Παρουσιάζει ἀρκετὲς ἀτέλειες στὴ στιχουργική του. Τὰ βιβλία ποὺ μᾶς ἀναφέρετε, τὰ ἔχουμε.

ΔΙΑ ΤΑΣ ΚΥΡΙΑΣ

11—1 καὶ 5—7 εὑρίσκεται ἡ ἰατρὸς ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΟΥ εἰς τὴν διάθεσιν ἐκείνων ποὺ ἔχουν ἀνάγκην τῶν ἐπιστημονικῶν της συμβουλῶν διὰ τὴν αἰσθητικὴν καὶ δερματολογίαν.

Ὁδὸς Καραγεώργη Σερβίας 8